

บทความออนไลน์

ผู้นำที่ดี อำนาจ กองทัพ และประชาธิปไตย ในซีรีส์เกาหลี

Designated Survival: 60 Days

ผู้นำที่ดีคืออะไร และผู้นำแบบไหนที่ประชาชนอยากได้

*คำเตือน : บทความนี้เปิดเผยเนื้อหาที่สำคัญมาก ๆ ของซีรีส์

คำถามยอดฮิตในปรัชญาการเมือง ก็หนีไม่พ้นของการเลือกผู้นำ ว่าผู้นำแบบไหนเหมาะจะปกครองบ้านเมือง และจะเป็นผู้นำแบบไหนที่จะให้ประชาชนเลือก ในซีรีส์เกาหลีเรื่อง Designated Survival 60 days ทางช่อง tvN และ Netflix ที่เพิ่งออนแอร์ตอนจบไปเมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา ก็เป็นอีกหนึ่งเรื่อง ที่ถกเถียงถึงภาวะความเป็นผู้นำ อำนาจ และคนดี ในระบอบการเมืองตลอด ตั้งแต่ตอนแรก ยันตอนจบ

Designated Survival เป็นซีรีส์ของฝั่งอเมริกา ที่ตอนนี้ออกฉายไปแล้ว 3 ซีซั่น (ส่วนตัวแล้ว ไม่เคยดูของออริจินัลมาก่อน) ในเวอร์ชันริเมคของเกาหลีใต้ ก็มีโครงเรื่องที่คล้ายคลึงกับของต้นฉบับ ซึ่งตัวเรื่องเล่าถึงเหตุระเบิดที่รัฐสภา ที่ทำให้ผู้นำประเทศ และรัฐมนตรีเสียชีวิตทั้งหมด เหลือเพียงรัฐมนตรีสิ่งแวดล้อม ที่เผอิญไม่ได้อยู่ในที่แห่งนั้น จึงต้องมารับหน้าที่ 'รักษาการประธานาธิบดี' ของประเทศในสภาวะฉุกเฉิน สืบหาตัวมีอวาระระเบิด และประคับประคองสถานการณ์บ้านเมืองที่วุ่นวาย ให้ผ่านพ้นไปถึงช่วงเลือกตั้งใหม่ให้ได้

แต่ในเวอร์ชันนี้ ก็ยังใส่ความเป็นเอเชีย การเมืองระหว่างประเทศในแถบคาบสมุทรเกาหลี ความสัมพันธ์ที่ตึงเครียดกับเพื่อนบ้านอย่างเกาหลีเหนือ และญี่ปุ่น มาเป็นส่วนประกอบด้วย

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

ซึ่งแม้จะฉายผ่านช่องเคเบิลของเกาหลีใต้ แต่ว่าในตอนจบของซีรีส์ก็ถือว่าทำเรตติ้งได้สูง มียอดผู้ชมเฉลี่ย 6.2% และสูงสุดที่ 7.9 % ซึ่งเป็นสถิติใหม่ของตัวซีรีส์เองด้วย ท่ามกลางตอนจบที่ทำเอาหลายคนลุ้นว่า เป็นการจบแบบปลายเปิด ให้เดาต่อกันเอง หรือจะมีภาค 2 แบบเวอร์ชันออริจินัลหรือไม่

**คำเตือนอีกครั้ง!!! : บทความนี้เปิดเผยเนื้อหาที่สำคัญมาก ๆ ของซีรีส์*

cr. tvN DRAMA

การเมืองเรื่องของอำนาจ

การเมืองเป็นเรื่องของอำนาจ และเมื่ออยู่ในระบอบการเมืองก็ยิ่งต้องการอำนาจ

สิ่งนี้พิสูจน์ให้เห็นตัวละครหลักอย่าง รักษาการประธานาธิบดี พัค มูจิน ซึ่งในตอนแรก เขาเป็นเพียงรัฐมนตรีสิ่งแวดล้อม จากการแต่งตั้งของรัฐบาล น้องใหม่ในวงการการเมืองไม่เคยผ่านการลงเลือกตั้ง ไม่ได้ต้องการไต่เต้าในตำแหน่งทางการเมือง วัน ๆ เอาแต่วัดค่าฝุ่น ดูแต่นโยบายสิ่งแวดล้อม กลับต้องมากลายเป็นผู้กุมอำนาจที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ เหนือประชาชน และกองทัพ

ในตอนแรก ๆ เราจะเห็นความสับสน ความงุนงง และความไม่เคยชินในการใช้อำนาจของรักษาการพัค ที่ต้องกลายมาเป็นผู้นำ ตัดสินใจในเรื่องใหญ่ ๆ อย่างการยิงซีปนาวุธ และการเริ่มตอบโต้ทำสงคราม ตั้งแต่วันแรก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

ของการรับตำแหน่ง ทั้งในช่วงแรก เมื่อพูดถึงอำนาจในการบริหาร รักษาการพักเอง ก็เป็นคนพูดออกมาว่า “ผมไม่ใส่ใจเรื่องพรรคนั้น”

แต่ในตอนเดียวกัน เรากลับเห็นรักษาการพัก ที่ได้เริ่มรู้จักการใช้อำนาจมากขึ้นเรื่อย ๆ ถึงแม้เขาจะเพิ่งบอกไปว่า ไม่ใส่ใจ แต่เขาก็เห็นว่าในการเป็นผู้นำ การจะออกคำสั่ง หรือนโยบาย ต่างก็ต้องใช้อำนาจในฐานะผู้นำ เพื่อให้มันออกมาได้สำเร็จ

ทั้งในจุดหนึ่งของเรื่อง เรายังเห็นความเปลี่ยนแปลงทางความคิดของรักษาการพักเอง ที่จากเดิม เขาแค่ต้องการอยู่ในตำแหน่งนี้ให้ครบ 60 วันตามหน้าที่ เขาเริ่มคิดถึงการอยู่ในอำนาจต่อ และมีแผนลงสมัครชิงตำแหน่งปธน. ด้วย หรือแม้ในตอนจบของเรื่องเอง เขาก็เห็นว่า การจะแก้ปัญหาประเทศอย่างเรื่องฝุ่นไม่ได้ทำได้แค่ภาคประชาชน ลดการใช้รถยนต์เท่านั้น แต่จะแก้ได้จริงโดยใช้อำนาจทางการเมือง และการออกนโยบาย ซึ่งจริง ๆ แล้ว เขาอาจจะไม่ใช่คนที่ไม่ใส่ใจเรื่องอำนาจ แต่เขาไม่เคยได้มี หรือใช้มันต่างหาก

ถึงอย่างนั้น ในโลกแห่งความเป็นจริง เราได้เห็นผู้นำที่หลงระเหิง เสพติดในอำนาจ จนกลายเป็นผู้นำแบบอำนาจนิยม ในซีรีส์เรื่องนี้ ก็ยังให้เราเห็นความเข้มแข็งของระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของเกาหลีใต้ ที่ถึงแม้ พัก มูจิน จะเป็นรักษาการปธน. ที่มีอำนาจสูงสุด และเป็นผู้บังคับบัญชาทหารสูงสุดด้วย แต่ในการออกคำสั่ง หรือกฎหมายใด ๆ รักษาการ พัก และทีมเลขานุการ ต่างก็ต้องให้มีการตีความอำนาจของ ปธน. ผ่านทางรัฐธรรมนูญอีกที ว่าขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่เขาได้รับมีอยู่แค่ไหน

cr. tvN DRAMA

รวมถึงการทำหน้าที่ของฝ่ายค้าน ที่มีอำนาจในการถ่วงดุลรัฐบาล ซึ่งเราก็ได้เห็นการทำงานของ ส.ส. ยุนชานคยอง ที่แม้เธอจะดูเหมือนช่างแย้ง คอยทักท้วง และจับผิด รัฐบาลสมัยก่อนและรักษาการพัก แต่ในยามที่พัค มูจิน ไม่สามารถทำหน้าที่ได้ เขาเองก็ยังวานให้ฝ่ายค้าน ทำหน้าที่ คอยตรวจสอบฝั่งรัฐบาลของเขาเอง ซึ่ง ส.ส. ยุนก็บอกกับ พัค มูจินว่า นั่นเป็นสิ่งที่เธอทำมาตลอดอยู่แล้ว ในฐานะฝ่ายค้าน

“การคอยเป็นหูเป็นตาต่อผู้มีอำนาจ เป็นสิ่งที่ฉันทรงปฏิบัติถึงที่สุดในฐานะนักการเมือง” – หัวหน้าฝ่ายค้าน ยุน

ชานคยอง

ทั้งในระบอบประชาธิปไตย อำนาจ ไม่ใช่สิ่งที่อยู่กับแค่ ‘ผู้นำ’ หรือนักการเมืองฝ่ายเดียว ซึ่งแม้ในซีรีส์เรื่องนี้จะเล่าเรื่องของผู้มีตำแหน่งในทางการเมืองเป็นส่วนใหญ่ ตัวละครอย่าง ‘ประชาชน’ ไม่ได้มีบทบาทสำคัญหรือเป็นหลัก แต่เรากลับเห็นการพูดถึง ผลโพลคะแนนความนิยมของประชาชน ความคิดเห็นของสาธารณชน ที่แสดงให้เห็นว่าเหล่า ‘ผู้นำ’ ในเรื่องยังต้องสนใจอำนาจของประชาชน ในการตรวจสอบ และเลือกพวกเขาเข้ามา **รัฐในอุดมคติของ VIP**

รัฐ และการเมืองในอุดมคติ ต่างก็เป็นสิ่งที่เหล่านักปรัชญาการเมือง พยายามออกแบบระบอบ และการเมืองที่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นเพลโต อริสโตเติล ขงจื้อ หรือแม้แต่มาร์กซิสต์ และระบอบคอมมิวนิสต์เอง ใน

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

Designated Survival 60 days เราก็กเห็นความพยายามของคนกลุ่มหนึ่ง ที่ถูกหนุนหลังโดยบุคคลสำคัญ หรือ VIP ในการพยายามสร้างสังคมการเมืองในแบบที่พวกเขาต้องการ

จุดเริ่มต้นของเรื่องนี้ มาจากเหตุระเบิดรัฐสภา ที่กระทบต่อความมั่นคงของประเทศ และสร้างความหวาดกลัวให้ประชาชน ท่ามกลางความคลุมเครือว่า ผู้ก่อเหตุเป็นใคร และต้องการอะไรจากเหตุครั้งนี้

VIP มีสมาชิกผู้คอยเชื่อฟัง และทำตามอยู่ในทุกองค์กร ไม่ว่าจะเป็นกองทัพ หน่วยข่าวกรอง ไปถึงบุคคลในทำเนียบรัฐบาล ซึ่งคอยทำหน้าที่ซึกใยเรื่อง และเหตุการณ์ให้เป็นไปตามรัฐอุดมคติที่พวกเขาวางไว้ เอื้อประโยชน์ต่อพวกเขาทั้งในทางอำนาจ และเศรษฐกิจ

cr. tvN DRAMA

ทั้งเริ่มจากการก่อเหตุระเบิด อย่างที่เลขาทำเนียบฯ ฮันซึงจู หนึ่งในผู้สมรู้ร่วมคิดกล่าวว่า “อำนาจที่น่าเกรงขามที่สุดคือการใช้ความกลัว และความหวาดผวา” เพื่อให้ประชาชนเชื่อ และเชื่อฟังผู้ปกครอง ไปจนถึงการเลือกตั้งที่วางตัวผู้ชนะไว้อยู่แล้ว โดยพวกเขาตัดสินใจเองว่านี่คือ ‘วิธีการปกครองที่เหมาะสมกับประเทศนี้’ และเชื่อว่านั่นคือความรักชาติในแบบของตัวเอง โดยคิดว่า ประชาชนไม่ควรมีส่วนร่วมตัดสินใจการเมืองในอุดมคติด้วย ซึ่งวิธีการนี้ ต่างก็เป็นสิ่งที่ชนชั้นนำในหลาย ๆ ประเทศคิด และออกแบบ โดยเชื่อเช่นกันว่า ประเทศของพวกเขาเหมาะสมกับวิธีนี้

ทหารที่ไม่เล็งปืนใส่ประชาชนตัวเอง

“ช่วงเวลาที่ย่ำแย่ที่สุดในประวัติศาสตร์กองทัพ คือตอนที่เรালে็งปืนใส่ประชาชนตัวเอง” – นายพลอี

กวางมุก

เกาหลีใต้เอง เป็นประเทศหนึ่งที่ผ่านมาประวัติศาสตร์เคยมีการทำรัฐประหาร และรัฐบาลจากการทำรัฐประหาร ในเรื่องนี้ ก็ได้สะท้อนให้เห็นความไม่ต้องการกลับไปอยู่ในจุดเดิมที่ประเทศตกอยู่ภายใต้ผู้นำทหาร การเข้ามาอยู่ในตำแหน่งรักษาการ ปธน. ของพัค มูจิน เป็นสถานการณ์ที่เขาไม่ได้ตั้งใจ หลังเข้าไปอยู่ในตำแหน่งนี้ไม่ถึง 1 วัน เขามองว่าตัวเองทำไม่ได้ และอยากลาออก แต่หนึ่งในเหตุผล ที่เขายังอยู่ในตำแหน่งนี้ เพื่อให้ฝ่ายบริหารไม่ขาดสาย และไม่ให้กองทัพที่มีอำนาจชัดเจนยึดตำแหน่ง ซึ่งนั่นจะหมายถึง ‘การรัฐประหาร’

นอกจากนี้ เรายังเห็นภาพการปกป้องกองทัพ ในแบบที่ไม่ใช่แค่การปกป้อง ไม่ให้คนภายนอกวิจารณ์ หรือโจมตี แต่เป็นการปกป้องเกียรติ โดยการยับยั้งการรัฐประหารของทหาร ด้วยฝีมือของนายพลทหารเอง ซึ่งสิ่งนี้เกิดขึ้นได้ เพราะนายพลผู้นั้น ไม่ได้มองถึงประโยชน์ของกองทัพเป็นสำคัญ แต่มองถึงโครงสร้าง และระเบียบของประเทศ อย่างที่รักษาการพัค พูดกับนายพลอี กวางมุกว่า

“กฎหมาย และระเบียบของประเทศนี้ สำคัญกว่าศักดิ์ศรีส่วนบุคคล คุณต้องอยากให้ลูกหลานเรา จดจำว่ากองทัพนั้น น่ายกย่อง”

ผู้นำที่ดี

‘ผู้นำที่ดีและมีคุณธรรม’ เป็นอีกหนึ่งประเด็น ที่เรื่องนี้นำเสนอ จากลักษณะที่สำคัญของ พัก มูจิน ที่เมื่อกลายมาเป็นผู้นำ และนักการเมืองแล้ว สิ่งที่เขาเลือกทำหลายอย่าง เป็นสิ่งที่เหล่าเลขานุการทำเนียบ ผู้สื่อข่าว หรือฝ่ายค้าน ไม่คาดคิดว่าเขาจะเลือกทำ ไม่ว่าจะเป็นการบอกความจริงกับประชาชน ไม่โกหก หรือเลือกต่อรอง ในแบบที่ทุกฝ่ายวิน-วิน มีแต่ผู้ชนะ และไม่มีผู้แพ้ ซึ่งหลายครั้ง ทำให้คนมองว่า เขาไม่ใช่ ‘นักการเมือง’

cr. tvN DRAMA

แต่สุดท้าย คาแรคเตอร์คนดี ที่ชื่อสัตย์ของพัค มูจิน กลับกลายเป็น ผู้นำในแบบที่ใครหลาย ๆ คนต้องการ ที่เหล่าเลขาทำการทำเนียบได้ขอให้รักษาการพัค ลงชิงตำแหน่ง ปธน. จริง ๆ เพราะเห็นถึงความเป็นไปได้ ในการชนะเลือกตั้ง และการสร้างการเมืองแบบใหม่ โดยความเชื่อว่าจะสร้างโลกที่ดี ได้ด้วยผู้นำที่ดี รวมไปถึงกลายเป็น ตัวเต็ง ที่นักการเมืองคนอื่น ๆ ไม่คิดว่าจะสู้ได้เลยด้วย

ซึ่งแม้ว่าจะผ่านการดำรงตำแหน่งรักษาการประธานาธิบดีไปใน 60 วัน ตามหน้าที่ และเขาไม่ได้ลงชิงตำแหน่งอย่างที่ตั้งใจไว้ แต่ความเป็นคนดีของ พัค มูจิน แบบที่ไม่เคยเห็นในทางการเมืองมาก่อน ก็ยังทำให้ใครหลายคนเฝ้าหวังว่า เขาจะกลับมาลงชิงตำแหน่ง ปธน. และมาเป็นผู้นำประเทศอีกครั้ง

Designated Survival 60 Days ยังพูดถึงความหวังในประเทศ แม้จะผ่านวิกฤติการณ์ที่ดูเลวร้าย และสาหัส แต่ยังมีคนรุ่นใหม่บางส่วนที่เชื่อว่า ประเทศยังไม่หมดหวัง และสังคมที่ดียังสามารถสร้างใหม่ได้ ผูกโยงกับการมีผู้นำที่ดี ซึ่งน่าสนใจว่า ตัวละครผู้นำที่ดีอย่าง ‘พัค มูจิน’ หากอยู่ในการเมืองของโลกจริงแล้ว เขาจะยังเป็นคนดีเสมอต้น เสมอปลาย แบบในซีรีส์ไหม หรือเขาจะถูกมอง และกลายเป็นนักการเมืองแบบที่คนอื่น ๆ ไม่เคยคิดว่าเขาจะเป็น

ที่มา <https://thematter.co/rave/designated-survival-60days/83391>

